

REZUMATUL TEZEI DE ABILITARE

Numele meu este Andrea Müller-Fabian, sunt conferențiar universitar la Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială. Sunt licențiată în asistență socială (Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie și Filosofie) și psihologie (Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației), cu masterat în medicina psihosomatică (Universitatea de Medicină și Farmacie "Iuliu Hațieganu", Facultatea de Medicină). Totodată sunt psiholog clinician, psihoterapeut specialist cu drept de liberă practică, formator și supervisor (în cele două domenii), atestat de Colegiul Psihologilor din România.

Carierea mea didactică a început în luna octombrie 1998. După absolvirea Facultății de Istorie și Filosofie, Secția Asistență Socială a Universității Babeș-Bolyai, am fost angajat ca preparator universitar la Catedra de Asistență Socială din cadrul aceleiași universități. În anul 2000 am avansat în funcția de asistent universitar, în 2004 am fost promovată pe postul de lector universitar, iar în anul 2008 pe postul de conferențiar universitar.

Teza de abilitare „Vulnerabilitate socială. Analiză psiho-socială a unor grupuri vulnerabile din România” își propune documentarea realizărilor mele profesionale și științifice, cu concentrare asupra realizărilor consemnate ulterior conferirii titlului de doctor în sociologie și până în prezent, precum și asupra direcțiilor principale de cercetare și ale evoluției profesionale în perspectiva viitorului.

După susținerea tezei de doctorat la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, sub îndrumarea științifică a domnului prof. dr. Andrei Roth și obținerea titlului de doctor în sociologie, specializarea sociologia familiei, în 2006, mi-am orientat preocupările de cercetare spre mai multe direcții, aprofundate prin publicarea unui mare număr de lucrări, articole, studii și cărți, participarea la manifestări științifice internaționale și valorificarea rezultatelor cercetării la catedră, prin predarea de cursuri noi la Facultatea de Sociologie și Asistență Socială.

Menționez că lista mea de publicații cuprinde **4 cărți** publicate ca **unic autor**, **3 cărți** scrise în calitate de **coautor**, **1 coordonare carte**, **6 lucrări științifice** publicate în **reviste cotate ISI (IF ≥ 0.1)** și **35 lucrări științifice** publicate în **reviste cotate ISI (IF < 0,1)** sau în **reviste indexate** (în cel puțin 2 din **bazele de date internaționale** recunoscute până 2016 și 3 după), sau **capitole** (în volume A1 sau A2), **10 capitole în cărți** (**3 capitole** în cărți publicate în **străinătate** și **7 capitole** în cărți publicate în **țară**), **37 lucrări** in

extenso publicate **în volumele unor conferințe** (volume cu ISSN) sau **indexate în cel puțin una dintre bazele de date internaționale** recunoscute, **10 traduceri/adaptări** de cărți, capitole de cărți, alte lucrări științifice.

Prima parte a tezei este dedicată prezentării domeniului specific și a realizărilor profesionale corelative, urmând ca în capitolul doi să prezint realizările științifice, profesionale și academice, pe direcții tematice interdisciplinare. Ultimul capitol prezintă planuri de evoluție și dezvoltare a propriei cariere profesionale, științifice și academice, precum și direcțiile de cercetare, predare și aplicații practice, respectiv modalități posibile de punere efectivă în practică a acestora.

Activitatea mea științifică și de cercetare se caracterizează prin interdisciplinaritate, fiind situată la confluența domeniilor sociologice cu cele de psihologie, respectiv psihoterapie. Deși este vorba despre direcții de cercetare diferite, vom vedea că aceste direcții au un punct comun, și anume vulnerabilitatea psihosocială.

Direcția majoră de cercetare o constituie problematica delincvenței juvenile. Studiarea fenomenului delincvenței juvenile din perioada postcomunistă a avut o importanță deosebită deoarece situația s-a agravat semnificativ după schimbarea socio-politică din 1989. Cercetările mele din acest domeniu au avut ca scop evaluarea amplitudinii și explicarea cauzelor și consecințelor sociale ale acestui fenomen, cu scopul de a fi un reper pentru toți cei ce elaborează și pun în aplicare politicile sociale menite de a-l trata. Am participat la numeroase conferințe unde am prezentat studii din acest domeniu, am ținut o serie de cursuri și traininguri de informare și prevenție și am publicat două volume de autor și multe studii și articole în reviste cotate ISI sau indexate în mai multe baze de date internaționale.

A doua direcție de cercetare, vine ca o completare a primei și anume criminalitatea feminină, problematica mamei lipsite de libertate. În perioada 2009-2012 am avut ocazia să coordonez proiectul "Raising A Child Through Prison Bars" (Proiect European Daphne III JLS/2008/DAP3/AG/1260) (Creșterea unui copil din spatele gratiilor), proiect implementat în Bulgaria, Grecia și România. Cu toate că criminalitatea feminină reprezintă o problemă reală atât la nivelul familiei cât și a societății - majoritatea femeilor private de libertate aparținând unor grupuri cu risc crescut (grupuri cu educație scăzută și / sau nivel socio – economic scăzut, persoane care fac abuz de substanțe (halucinogene, psihozomimetice) și cu posibilitatea de a fi trăit experiențe de abuz fizic, sexual și psihologic în copilărie și / sau în perioada adultă – există puține studii realizate în România. Pe lângă abordările teoretice ale criminalității feminine, am pus accent pe activitățile de cercetare și de intervenție, accentuând instrumentele noi și standardele de

bună practică din acest domeniu. Rezultatele cercetărilor au fost prezentate la conferințe internaționale și naționale; de asemenea, am realizat multe studii care au apărut în volume și jurnale prestigioase.

A treia direcție de cercetare vizează o altă grupă de persoane vulnerabile și anume persoanele cu dizabilități psihice. În perioada 2007-2010 am coordonat proiectul "Incluziunea socială și accesul pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități psihice severe", ACCESEGAL (PN II). Solicitantul acestui proiect a fost Universitatea de Medicina si Farmacie "Iuliu Hatieganu" UMF Cluj-Napoca (coordonatorul proiectului), iar parteneri au fost Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca (UBB), Școala Națională de Sănătate Publică și Management Sanitar (SNSPMS) – Centrul Național de Sănătate Mintală și Institutul de Cercetări pentru Instrumentație Analitică, ICIA, Cluj-Napoca. În acest proiect am dorit să evidențiem factorii care blochează accesul pe piața muncii al persoanelor cu boli psihice severe și să elaborăm un model de program de reabilitare cognitivă și socială în scopul reintegrării sociale a bolnavilor psihici. Rezultatele au fost publicate în volumele unor conferințe din țară și din străinătate.

A patra linie de cercetare vizează un alt grup vulnerabil – persoanele diagnosticate cu cancer. În perioada 2020-2022 am avut ocazia să particip în calitate de membru la proiectul CANPRIM | Studiu de urmărire a distresului pacienților oncologici din centrele oncologice în îngrijirea primară. Proiectul CANPRIM a fost primul studiu la nivel național, realizat în colaborare cu Societatea Națională de Medicina Familiei. Studiul a propus conturarea unui cadru de lucru menit să evidențieze problemele majore ale pacienților oncologici din ambulatoriu, povara psihosocială pe care o aduce experiența unui diagnostic oncologic și căile de acțiune psihosocială destinate acestor pacienți în contextul asistenței medicale primare din România. Obiectivele principale ale acestui proiect au fost identificarea nevoilor psihosociale ale pacienților oncologici din asistența medicală primară, evaluarea nivelului de suferință oncologică experimentată de aceștia, precum și rolul și impactul negativ al acesteia și, nu în ultimul rând, identificarea acelor pacienți oncologici care sunt cei mai vulnerabili din punct de vedere psihosocial și care ar putea beneficia de viitoare intervenții de gestionare a suferinței oncologice. În cadrul acestui proiect, am efectuat mai multe cercetări, iar rezultatele au fost prezentate la conferințe naționale și internaționale și au fost publicate în mai multe publicații de prestigiu. Implicarea mea în acest domeniu continuă și astăzi. Începând cu anul 2022 sunt membru în proiectul internațional INE-CSC | Rețeaua europeană de implementare pentru îngrijirea supraviețuitorilor cancerului.

A cincea direcție majoră de cercetare are în centrul atenției rolul familiei în apariția și susținerea, respectiv combaterea vulnerabilității. Am efectuat cercetări care au avut ca scop evidențierea rolului parental în ceea ce privește criminalitatea juvenilă (părinți ca rol-model), al abandonului copiilor (părinți

plecați la muncă în străinătate) dar și al rolului parental jucat în cazul unor boli, ca de exemplu astmul bronșic la copii. Pregătirea mea de psiholog, psihoterapeut de cuplu și familie, ca absolventă a unui masterat în medicină psihosomatică, mi-a permis abordarea holistică a bolii. În acest sens am realizat o serie de cercetări empirice, iar rezultatele acestora au fost comunicate la conferințe internaționale și naționale și consemnate într-o serie de publicații, printre care un volum de unic autor, mai multe articole în reviste ISI sau indexate în cel puțin două baze de date internaționale, capitole în volume cu ISBN, etc.

Pe lângă activitățile didactice și de cercetare, mă implic în organizarea de workshop-uri pentru asistenți sociali, psihologi, medici. În anul universitar 2013-2014 am organizat în colaborare cu mai multe instituții workshopuri cu următoarele teme: “Controlul comportamentului agresiv”, “Comportamentul sexual la copii”, “Rolul factorilor parentali în evoluția astmului bronșic la copii”, “Criminalitatea feminină, riscuri și posibilități”, “Grupuri vulnerabile – în lumina legislației”, “Abordarea holistică a bolilor psihosomatice”

Pentru evoluția mea științifică, profesională și didactică am considerat importantă participarea la cât mai multe conferințe de specialitate, în primul rând conferințe de specialitate internaționale din străinătate și din țară. De-a lungul carierei mele didactice am prezentat lucrări la cel puțin **23 conferințe internaționale din străinătate și 51 din țară**, dintre care 13 respectiv 46 după obținerea titlului de doctor.

În activitatea mea didactică am reușit să fructific cunoștințele acumulate de-a lungul cercetărilor efectuate, având cursuri din acest domeniu atât la nivel licență cât și la ambele masterate: Sănătate Mintală și Consiliere în servicii sociale.

În calitate de conferențiar universitar, de director al masteratului Consiliere în servicii sociale, pun accent pe dezvoltarea curriculelor și syllabusurilor, ținând cont atât de nevoile studenților, dar și de necesitățile pieței forței de muncă. Consider deosebit de important ca materialele oferite studenților să aibă la bază teorii recente din domeniul vizat, îmbinat cu experiență practică.

Cursurile mele de bază vizează două mari teme: prima este abordarea psiho-socială a grupurilor vulnerabile (cu precădere la cei implicați în activități deviante și delincvente), iar cea de-a doua asistarea familiei (prin metodele asistenței sociale, consilierii și psihoterapiei de cuplu și familie).

Aceste cursuri sunt structurate în așa fel, încât să prezinte studenților de la asistență socială, respectiv masteratele de Asistență socială pentru Sănătate Mintală și Consiliere și asistență în serviciile sociale, definițiile, conceptele, perspectivele teoretice și modelele de bună practică din domeniul vizat.

Totodată aceste cursuri oferă informații despre situația problematicii vizate în România și despre factorii de protecție și de risc al vulnerabilității psiho-sociale.

Direcțiile de cercetare prezentate, cele de predare și cele ale dezvoltării instituționale sunt fie părți ale proiectelor mele în derulare, fie ale celor pe care doresc să le continui în viitor.

La nivelul îndrumării de doctorate, scopul principal va fi familiarizarea cu importanța și rolul factorilor psiho-sociali în evaluarea și prevenirea vulnerabilității în ceea ce privește comportamentele deviante și delincvente. Obiectivul de cercetare în coordonarea și supervizarea disertațiilor este identificarea factorilor de risc ale devianței delincvenței și evaluarea lor din perspectiva clientului, a familiei și a altor sisteme sociale implicate.